9. november 2026

Høringssvar til forslag til Lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v.

Danske HF & VUC har modtaget forslag til Lov om institutioner for ungdoms- og voksenuddannelser m.v. (ny institutionslov) i høring. Danske HF & VUC takker for muligheden for at komme med bemærkninger til et meget vigtigt lovforslag.

Danske HF & VUC har følgende bemærkninger til lovforslaget.

Generelle bemærkninger

Der er tale om et meget omfangsrigt høringsmateriale, og der medfølger ikke en konkret og udførlig læsevejledning. Danske HF & VUC har efterspurgt en teknisk gennemgang af lovforslaget. Dette ønske har dog ikke kunnet imødekommes. Danske HF & VUC må derfor tage forbehold for manglende bemærkninger til lovforslaget.

Danske HF & VUC anbefaler, at der som led i det videre lovarbejde offentliggøres en samlet oversigt over: gældende bestemmelse → ny bestemmelse → uændret/ændret → beskrivelse af den materielle konsekvens. En sådan oversigt vil både forbedre høringsgrundlaget og understøtte institutionernes efterfølgende implementering.

Specifikke bemærkninger

Kapitel 2: Institutionernes opgaver

Danske HF & VUC finder det positivt, at der er lagt vægt på, at institutionerne skal samarbejde om at sikre et nationalt sammenhængende og effektivt uddannelsessystem og bidrage til nationale uddannelsespolitiske mål, forpligtes til at skabe attraktive ungdoms- og voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber, samt at der gives mulighed for administrative fællesskaber, og at elev- og kursistrådsarbejde skal understøttes af medarbejdere.

Det fremgår af §2-4, at: "*Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister*."

Som følge af omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet må det forventes, at der vil være institutioner, som udbyder både ungdomsuddannelser, der forudsætter et ungdomsmiljø, og voksenuddannelser, der forudsætter et voksenpædagogisk læringsmiljø.

Danske HF & VUC anbefaler, at der tilføjes et 'og', således at der i §2-4 står: "*Institutionen skal sørge for attraktive ungdoms- og/eller voksenuddannelsesmiljøer, der understøtter faglig fordybelse og stærke fællesskaber for elever og kursister*." Det vigtige må være, at institutionen kan opretholde attraktive miljøer for begge målgrupper.

Kapitel 3: Institutionernes ledelse

Kapitel 3: Bestyrelsens opgaver og ansvar

Af § 3-2. Stk. 2. fremgår at: "*Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens øvrige personale. Bestyrelsen kan ikke bemyndige lederen til at træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørs leder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål*."

Danske HF & VUC finder, at det er uhensigtsmæssigt, hvis bestyrelsen ikke kan bemyndige lederen til at*, "træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørs leder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål."* Der kan være alvorlige og grove tilfælde, hvor en leder skal kunne handle akut, uden først at indkalde bestyrelsen.

Danske HF & VUC anbefaler, at § 3-2. Stk. 2. i stedet formuleres således: "*Bestyrelsen ansætter og afskediger institutionens øvrige personale. Bestyrelsen kan bemyndige lederen til at træffe beslutning om suspension, iværksættelse af tjenstlig undersøgelse, udpegning af forhørs leder, ikendelse af disciplinærstraf og anlæggelse af injuriesøgsmål*. *Lederen har pligt til at orientere bestyrelsen om disse beslutninger*."

Kapitel 4: institutionens vedtægt

Danske HF & VUC vil gøre opmærksom på, at det ser ud til at der er en fejl i henvisningerne til bemærkninger til § 4-2 på side 410.

Kapitel 6: Rammer for institutionernes økonomiske dispositioner

Kapitel 6 om Institutionernes bygningsmæssige forhold

Det fremgår af § 6-14. *Stk. 2.,* at "*Institutionen kan midlertidigt udleje overskydende bygningskapacitet til andre institutioner omfattet af denne lov, institutioner omfattet af lov om institutioner for forberedende grunduddannelse eller andre*."

Danske HF & VUC finder det uklart, hvem der henvises til med *'andre*' og om, hvorvidt det åbner op for en meget bred fortolkning.

Danske HF & VUC henviser til, at der i dag er VUC'er, der udlejer lokaler i aftentimerne i længerevarende kontrakter med passende opsigelsesvarsler. **Danske HF & VUC anbefaler**, at dette fortsat er muligt.

Det fremgår af § 6-14 *Stk. 3,* at "*Undervisningsministeren skal godkende aftaler om udlejning omfattet af stk. 1 og 2. Undervisningsministeren kan meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse for godkendelses-kravet i 1. pkt*."

Danske HF & VUC anbefaler, at der er en nedre grænse for pligten til at få undervisningsministerens godkendelse af udlejningsaftaler.

Danske HF & VUC har følgende bemærkninger til de almindelige bemærkninger om de bygningsmæssige rammer.

Det fremgår af de almindelige bemærkninger *2.10 Institutionernes bygningsmæssige rammer*, at institutionerne får bedre muligheder for at udleje overskydende bygningskapacitet til hinanden over en længere periode.

Danske HF & VUC finder det positivt med denne mulighed, ligesom det er positivt at undervisningsministeren kan reducere de administrative omkostninger ved at meddele en institution eller grupper af institutioner hel eller delvist fritagelse fra godkendelseskravet.

Det fremgår endvidere af de almene bemærkninger 2.10, at det i forbindelse med epx-aftalen undersøges nærmere, om der kan oprettes en midlertidig ordning, hvor selvejende institutioner får mulighed for at sælge overskydende bygningsmasse til Freja Ejendomme A/S i forbindelse med omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet.

Danske HF & VUC vil i den forbindelse påpege, at med de gældende bestemmelser for Freja Ejendomme forekommer det usandsynligt, at der kan etableres en gensidigt fordelagtig aftale mellem en institution og Freja Ejendomme.

Kapitel 7: Tilskud

Danske HF & VUC kan støtte ambitionen om at samle og ensrette den lovmæssige tilskudsregulering. Det er dog væsentligt, at en lovteknisk forenkling ikke skaber materiel usikkerhed om institutionernes finansiering. Det er særligt vigtigt for VUC-området, fordi institutionernes økonomi kan være sammensat af forskellige finansierings- og aktivitetsformer.

Danske HF & VUC anbefaler derfor, at det tydeliggøres i de specifikke lovbemærkninger, hvilke bestemmelser der alene er en teknisk harmonisering af gældende ret, og hvilke bestemmelser der indebærer en faktisk ændring af institutionernes økonomiske handlemuligheder.

Danske HF & VUC anbefaler, at ministeriet i det videre lovarbejde udarbejder en tydelig **konkordanstabel**, hvor hver gældende tilskudsbestemmelse sammenholdes med den tilsvarende bestemmelse i den nye lov, og hvor det eksplicit angives:

1. om bestemmelsen videreføres uændret,
2. om formuleringen alene er lovteknisk ændret,
3. om institutionens rettigheder eller forpligtelser ændres,
4. om kompetence flyttes fra lov til bekendtgørelse eller finanslov,
5. og om ministerens bemyndigelse ændres.

<u>Kapitel 7 om generelle statslige tilskud</u>
Det fremgår af § 7-2 Stk. 4., at "*Takster for de enkelte taxametertilskud efter stk. 1 og 2 kan fastsættes på de årlige finanslove for grupper af uddannelser, undervisning eller aktiviteter*."

Danske HF & VUC finder det positivt, at der på denne måde lægges op til en vis ensartethed i tilskuddet til forskellige typer uddannelser.

Danske HF & VUC anbefaler, at der er en forudsigelighed i grupperingen af uddannelser.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger til § 7-2 på s. 463, at: "*Der vil endvidere kunne fastsættes særlige tilskud afhængigt af aktivitetens tilrettelæggelsesform. Det kan f.eks. være et reduceret tilskud, hvor aktiviteten gennemføres som fjernundervisning.*"

Danske HF & VUC anbefaler, at eksemplet i de specifikke bemærkninger med fjernundervisning, "*Det kan f.eks. være et reduceret tilskud, hvor aktiviteten gennemføres som fjernundervisning*", slettes. Der er allerede i dag et reduceret taxameter for fjernundervisning, og derfor bør det ikke stå som et eksempel.

Danske HF & VUC vil gerne understrege, at der ikke er grundlag for et reduceret tilskud til fjernundervisning som i dag, hvor taxameteret helt udelader bygningstaxameter. Der er intet, der understøtter, at fjernundervisning er mindre omkostningsfuld end fremmødebaseret undervisning. Der er fx et træk på bygningskapaciteten i forbindelse med optag, gennemførsel, vejledning, administration og ikke mindst eksamensafvikling for fjernundervisningskursister.

Det fremgår af § 7-4, at undervisningsministeren kan yde sociale tilskud.

Danske HF og VUC finder det positivt, at Undervisningsministeren kan yde institutionen sociale tilskud.

Danske HF & VUC anbefaler, at der er forudsigelighed i tilskuddet.

Det fremgår af de specifikke bemærkninger til § 7-4 på s. 470, at: "*Den foreslåede bestemmelse vil omfatte uddannelser, hvorfor enkeltfagsundervisning m.v. ikke vil være omfattet af muligheden for sociale tilskud*."

Danske HF & VUC mener, at der vil være tale om forskelsbehandling af borgerne/eleverne/kursisterne, hvis enkeltfagsundervisning ikke omfattes af muligheden for sociale tilskud, uagtet at enkeltfagsundervisning ikke betragtes som en fuld uddannelse. 33 pct. af kursisterne på hf-enkeltfag har været i kontakt med psykiatrien (Tænketanken DEA, 2025) 43 pct. har afbrudt en anden uddannelse, 25 pct. har hjemmeboende børn under 18 år, og flere kursister har ufaglærte forældre (Arbejderbevægelsens Erhvervsråd 2023). Derudover må det forventes, at der sker en vis forskydning af de ældre elever på den toårige hf til gymnasiale enkeltfag. Det vil derfor både være uretfærdigt og ubegrundet, hvis enkeltfagsundervisning ikke omfattes af muligheden for socialt tilskud.

Danske HF & VUC anbefaler, at enkeltfagsundervisning omfattes af muligheden for at modtage socialt tilskud.

Af de almindelige bemærkninger til taxametertilskud (3.7.3.1.3.) fremgår på side 223 til 3.7.3.1.3.1., at: "*Det vil bero på de årlige finanslove, hvilke taxametertilskud, der ydes til en uddannelse eller undervisning, og hvordan tilskuddet beregnes, herunder om det beregnes på baggrund af tidligere gennemført aktivitet, herunder evt. i tidligere år, eller beregnes på baggrund af den aktuelle aktivitet i finansåret*."

Danske HF & VUC vil påpege, at ovenstående formulering skaber usikkerhed om, om grundlagsårsperioden muligvis ændres.

Danske HF & VUC anbefaler, at det tydeliggøres, hvilke forudsætninger, der gælder for at sikre forudsigelighed og dermed økonomisk bæredygtighed.

Kapitel 7 om afskæring af generelle statslige tilskud

Af de specifikke bemærkninger til § 7.7 om kursister, der ikke indgår i beregningen af taxametertilskud, fremgår det ikke tydeligt s. 482 og s. 515, om den godkendte udbyder skal hjemtage taxameter på ordinære forløb eller fakturere Danmarks Fængsler direkte.

Danske HF & VUC anbefaler, at der kan laves en direkte fakturering til Danmarks Fængsler (eller andre debitorer) for at undgå unødig administration.

Kapitel 7 om Kommunale og regionale tilskud

Det fremgår ikke tydeligt af §7-14 om hf-enkeltfag er omfattet af muligheden for regionale udviklingstilskud på lige fod med de øvrige ungdomsuddannelser og almen voksenuddannelse, forberedende voksenundervisning og ordblindeundervisning for voksne.

Danske HF & VUC anbefaler, at det tydeligt fastslås i §7-14, at regionerne kan anvende udviklingsmidler til hf-enkeltfag og kommende gymnasiale enkeltfag på samme vilkår som til øvrige ungdoms- og voksenuddannelser.

Kapitel 7 om tilskud til specialpædagogisk bistand

Det fremgår af de almindelige bemærkninger 3.7A.1. om tilskud til specialpædagogisk bistand, at der foreslås en række lovtekniske forenklinger og sproglige præciseringer i bestemmelserne om SPS. Dette finder Danske HF & VUC positivt.

Danske HF & VUC anbefaler at benytte anledningen til at genberegne taksten på 325 kr. for en times specialpædagogisk støtte og indfører en bestemmelse om, at taksten for SPS-støtte pristalsreguleres.

Kapitel 8: Deltagerbetaling

Kapitel 8 om deltagerbetaling mv.

Det fremgår af § 8-7, at der kan fastsættes et maksimalt deltagerbeløb på 2.500 kr. for den enkelte elev for hele uddannelsen.

Danske HF & VUC anbefaler, at beløbet reguleres svarende til bestemmelsen i § 8-6.

Kapitel 8 om ekskursioner

De almindelige bemærkninger om ekskursioner 3.8.1.4. på s. 256 omhandler bl.a. deltagerbetaling ved ekskursioner.

Danske HF & VUC anbefaler, at alle beløb vedrørende ekskursioner, undervisningsmidler og andre betalinger bør have en reguleringsmekanisme svarende til bestemmelsen i § 8-6.

Kapitel 9: Momskompensation

Det fremgår af 3.9.2-3 om undervisningsministeriets overvejelser s. 266-267, at: ”der som led i forenkling og ensretning af den samlede tilskudsadministration kan ske opstilling i en eller flere

momskompensationsinstrukser af vilkårene for institutionerne for modtagelse af momskompensation.” Danske HF & VUC finder det positivt med en forenkling.

Danske HF & VUC anbefaler, at forenklingen ikke utilsigtet ændrer institutionernes økonomiske råderum eller medfører nye administrative byrder.